

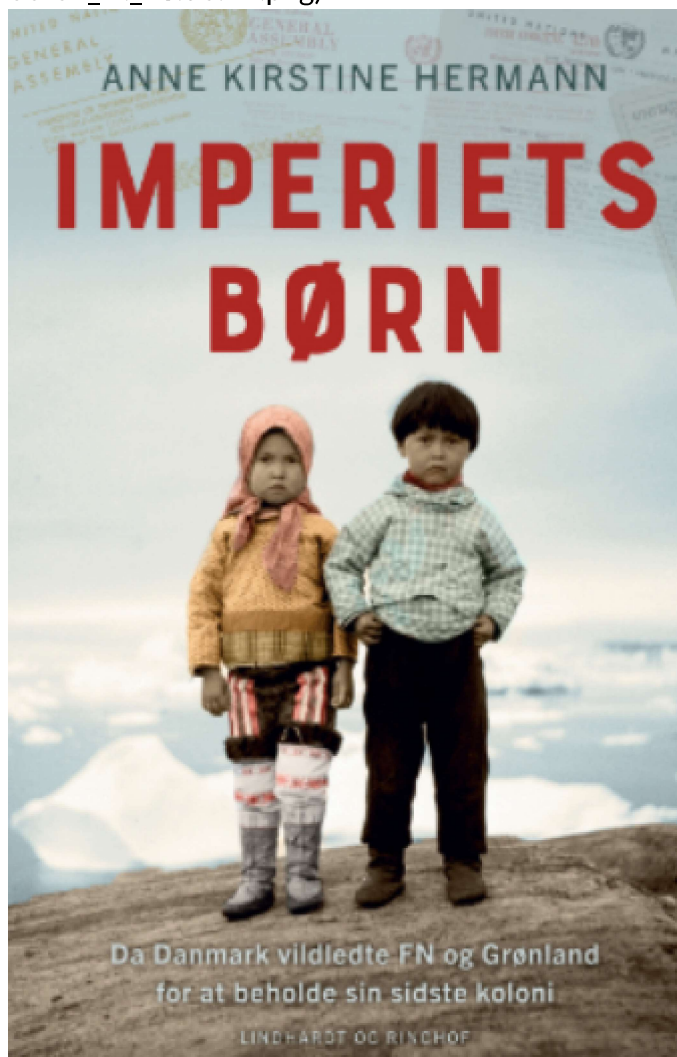
Militærhistorie

Imperiets Børn. Da Danmark vildledte FN og Grønland for at beholde sin sidste koloni

(https://www.krigsvidenskab.dk/application/files/9316/8631/2587/Skaerbillede_202306-09_kl._13.56.22.png)

(https://www.krigsvidenskab.dk/application/files/9316/8631/2587/Skaerbillede_202306-09_kl._13.56.22.png)

()

Titel: Imperiets Børn. Da Danmark vildledte FN og Grønland for at beholde sin sidste koloni.

Forfatter: Anne Kristine Hermann

Forlag: Lindhart & Ringhoff

Sider: 256

Pris: 349,95 kr.

Anmelder: Claus Eskild Andersen

Bedømmelse: 3 faner ud af 5

Bogen "Imperiets Børn", skrevet af antropolog og journalist Anne Kirstine Hermann, er en fortælling, der meget klart skildrer den danske stat i en skurkerolle, når det kommer til relationen til Grønland og ikke mindst Grønlands status som dansk koloni. Bogen fokus er rettet mod danske politikere, som ifølge forfatteren førte hele verden bag lyset i deres forplumrede magtspil, og som det kun i bagklogskabens klare lys og fornyede kildestudier er muligt nu langt om længe at afsløre. Selvom fortællingen imidlertid ikke er ny får en ny dimension i Anne Kirstine Hermansens grundige og detaljerede fortælling. Der er ingen formildende omstændigheder i Hermansens fortælling om den danske stats rolle og hele plottet – eller ligefrem komplotet – fremlægges i bogen, så man aldrig er i tvivl om på hvilken side, Hermansens står. Det skal dog anføres, at det trods den relativt kendte historie ikke desto mindre er en nødvendig bog, som med stor klarhed, indsigt og omfattende kildestudier afslører en hel del om de danske beslutningsprocesser ifm. relationen til Grønland. For at opdage dette, kræver det dog, at man kan se bort fra den noget ensidige fremstilling, fra en forfatter, der ifølge denne anmelder lider lidt af ikke at have en historikerbaggrund.

Hermans værk er sat i tiden efter 2. Verdenskrig, hvor FN blev dannet i 1945. Et af den nye organisations mærkesager var afviklingen af de kolonier, som fortsat eksisterede efter krigen. Grønland blev indledningsvis anset for at være én af disse kolonier,

men skiftende danske regeringer arbejdede i 1940'erne og 1950'erne for at bevare Grønland som en del af kongeriget Danmark, hvilket lykkedes dem, på bekostning af den grønlandske befolkning ifølge bogens argumentation. For at fastslå sit synspunkt om skaden på den grønlandske befolkning indeholder bogen tillige en række personlige beretninger fra grønlændere, som de oplevede perioden. De giver bogen et levende præg, men også en journalistisk vinkel, som kan virke lidt populistisk.

Bogen fremstiller heltene og skurkene i et noget karikeret lys og man er som sagt aldrig i tvivl om, på hvilken side forfatteren står. En af "skurkene" – Eske Brun, der var en af de ledende danske embedsmænd i Grønlandsadministrationen i perioden fra 1932 til 1964 beskrives, som "en fyldig mand med tætklippet næsten militant frisure, som blotlagde et par nakkedeller", hvor "militant frisure" formentlig ikke er ment positivt (side 51), og politikeren og tidligere statsminister Hans Hedtoft, som når "han sad ved sit skrivebord, så hans korte, brede overkrop nærmest kvadratisk ud, og de store næver holdt om blyanten, som om de ville knække den i stumper og stykker" (side 57), og "Ludvigsen, som i Grønland kaldes dr. Buller, som en fyldig mand med en skaldet isse, der tronede over et kvabset ansigt" (side 136). Med disse karakteristikker er læseren ikke et sekund tvivl om, at skurken i bogen er den overvægtige hvide danske mand og netop denne stereotype fremstilling virker unødvendig og vil for nogle læsere være direkte kontraproduktiv i forhold til forfatterens egentlige mål med bogen. Man heller ikke i tvivl om, når helten træder frem på scenen, som her: "Ross var en slank mand med høj pande og runde briller, som gik i tredelte jakkesæt og røg cerutter" (side 211).

Når man læser værket, kan man ikke andet end nære en smule skepsis over for de alt for rigorøse betragtninger, som forfatteren fremfører – er der slet ingen plads til muligheden for en, omend muligvis misforstået, dansk altruisme i forholdet mellem Grønland og Danmark? Ville danskerne virkelig kun det værste for grønlænderne? Det kan man jo godt få indtrykket af, når man har læst Hermanns bog.

Efter min mening er bogen et eksempel på at ville presse politisk korrekthed og nutidens moral ned over historiske begivenheder. Det ender med at give et fuldstændigt misvisende billede af vores historie, som vildleder snarere end vejleder nutidens læsere.

Bogen er ikke desto mindre velbedømt af anmelderne og af Dansk Historisk Fællesråd og valgt til årets historiske bog 2021.

Bogen får tre faner.

Claus Eskild Andersen Major, cand.phil.
